SHREE VASISHTHA VIDHYALAYA

Gujarati 2nd Language Worksheet 2025-26

Name : - ______________________________ Std.:- IV - ________

Roll No. :-_______ Worksheet No.CA-6 Date : - ___________

પાઠ :- ૧૨-વનદેવીની પ્રસન્નતા, પાઠ-૧૩ એક પત્ર શ્રી નંદિનીને નામ, જોડણી, સંયોજક, લિંગ, વિરોધી

ગદ્યાંશ

ભારતના જંગલોમાં જોવા મળતું સુંદર અને મહત્વપૂર્ણ વૃક્ષ એટલે કેસૂડો. વસંત ઋતુ આવે ત્યારે કેસૂડો તેના તેજસ્વી લાલ -નારંગી ફૂલોથી સમગ્ર પર્યાવરણને રંગીન બનાવી દે છે. આ કારણે તેને વસંતનો અગ્રિવર્ણી દૂત પણ કહેવાય છે. આ વૃક્ષ મધ્યમ કદનું હોય છે. અને તેના પાંદડાં મોટા તથા ત્રણ ભાગવાળા હોય છે. ફેબ્રુઆરીથી એપ્રિલ માસ દરમિયાન તેમાં ઘનઘોર ફૂલો ખીલે છે. કેસૂડો ભારતીય સંસ્કૃતિમાં વિશેષ સ્થાન ધરાવે છે. પ્રાચીન સમયમાં કેસૂડાના ફૂલ ઉકાળી પ્રાકૃતિક રંગ બનાવવામાં આવતો અને એ રંગથી હોળી રમાતી. આ રંગ સ્વાસ્થ્ય માટે હિતકારી અને પર્યાવરણને અનુકૂળ હતો. તેના ફૂલ ,છાલ અને બીજ આયુર્વેદિક દવાઓમાં વપરાય છે.

પ્રશ્ન - ૧) ઉપરનાં ગદ્યાંશ પરથી નીચેનાં પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો :

(ક) પ્રશ્નોનાં જવાબ લખો.

૧) કેસૂડાના ફૂલને ઉકાળી શું બનાવવામાં આવે છે?

----

૨) કેસૂડાના ફૂલ, છાલ અને બીજ શામાં વપરાય છે?

(ખ) ઉપરનાં ગદ્યાંશ પરથી નીચેની ખાલી જગ્યા પૂરો.

૧) વસંતનો અગ્રિવર્ણી ---------------પણ કહેવાય છે.

૨) કેસૂડો ભારતીય --------------- વિશેષ સ્થાન ધરાવે છે

પ્રશ્ન - ૨) પાઠને આધારે ખાલી જગ્યા પૂરો.

૧) કિશનભાઇ હંમેશા ---------------આગ્રહ રાખે છે.

૨) રોહનને શાળાથી આયોજિત એક ---------------પર જવું હતું.

૩) દાદાજી પત્ર લખતાં લખતાં વચ્ચે ઊઠીને કરવા ---------------ગયા હતા.

૪) દાદાજી શાંતિનિકેતનમાં પોતાનો સમય ---------------કરીને વિતાવવા ઈચ્છે છે.

૫) ---------------રવિન્દ્રનાથ ઠાકોરની પૌત્રી છે.

૬) અમિય બાબૂ--------------- શહેરમાં છે.

પ્રશ્ન - ૩) નીચે આપેલા વાક્યોમાંથી સાચા વાક્યોની સામે (✓) અને ખોટા વાક્યોની સામે (×) ની નિશાની કરો.

૧) વિપુલ સાહેબે સફાઇ અભિયાન વનમાં ચલાવ્યું હતું. (   )

૨) રોશની બહેને શાળામાં પિકનિકની વાત કરી હતી. (   )

૩) રવિન્દ્રનાથ શાંતિનિકેતન થી બીજે ક્યાંક જવા ઇચ્છતા હતા. ( )

૪) આ પત્ર અમિયનને લખાયો હતો. ( )

૫) વનદેવીએ બાળકો અને શિક્ષકને તાજા- મીઠાં ફળો ખાવાનું કહ્યું. ( )

પ્રશ્ન - ૪) નીચેના વાક્યમાં સંયોજક શબ્દ શોધી બતાવો.

૧) એમને ખૂબ સમજાવ્યાં છતાં તે ન માન્યો.

૨) રાજાએ હુકમ કર્યો કે ચોરને ફાંસી આપો.

૩) તેઓ ગોપાલને નીચો દેખાડવાની કોશિશ કરતા પરંતુ દરેક વખતે તેમને પાછા પડવું પડતું.

૪) ઘડિયાળ નજીકમાં નથી પરંતુ એમ લાગે છે કે સવારના આઠ થયા હશે.

૫) ઇન્સ્પેક્ટરે એ જોયું તો મહાદેવની આંખમાં આંસુ હતા.

૬) મહાદેવ ગાયને હાંકવા રોકાયો એટલે એને પરીક્ષામાં મોડું થયું.

પ્રશ્ન - ૫) જોડણી સુધારો.

(૧) ગૂણકારી - ------------------ (૬) સાનદાર - ------------------

(૨) પાંદડા - ------------------ (૭) ઊપનામ - ------------------

(૩) સાબાસ - ------------------ (૮) સાતી - ------------------

(૪) ગંડકી - ------------------ (૯) વીજ્ઞાન - ------------------

(૫) ભુખ - ------------------ (૧૦) પૂરસકાર - ------------------

પ્રશ્ન - ૬) લિંગ બદલો.

(૧) શેઠ - ------------------ (૫) મોર - ------------------

(૨) કાગડો - ------------------ (૬) ઊંટ - ------------------

(૩) ઘોડો - ------------------ (૭) પુત્ર - ------------------

(૪) રાજા - ------------------ (૮) વાઘ - ------------------

પ્રશ્ન - ૭) લિંગ ઓળખો.

(૧) બિલાડી - ------------------ (૫) ડુંગર - ------------------

(૨) ઘોડો - ------------------ (૬) મરઘી - ------------------

(૩) માણસ - ------------------ (૭) મકાન - ------------------

(૪) ગાય - ------------------ (૮) દૂધ - ------------------

પ્રશ્ન - ૮) વિરોધી શબ્દો લખો.

(૧) સ્વચ્છ - ------------------ (૫) ડર - ------------------

(૨) નુકસાન - ------------------ (૬) દૂર - ------------------

(૩) અન્યાય - ------------------ (૭) અંધારું - ------------------

(૪) સુંદર - -------------------- (૮) ઠંડી - --------------------